

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia
till s.sl@regeringskansliet.se
S2024/01758

Remissvar Specialiseringstjänstgöring för sjukhusfysiker (S2024/01758)

Region Dalarna har av Socialdepartementet beretts tillfälle att avge yttrande över ovanstående remiss.

Region Dalarna välkomnar förslagen i promemorian. En god kompetensförsörjning är avgörande för vårdkvaliteten och strålsäkerheten i landets regioner. Region Dalarna vill dock lämna ett antal synpunkter på remissen. Framför allt anser Region Dalarna att den föreslagna minsta tidsåtgången, om 3,5 år för specialisttjänstgöring, inte är tillräcklig för sjukhusfysiker ska hinna tillgodogöra sig de kunskaper som man bör kunna förvänta sig av en specialistsjukhusfysiker.

Region Dalarna vill lämna följande synpunkter på remissen:

Övergripande synpunkter

Av remissen framgår att utbildningslängden för ST-tjänstgöringen ska uppgå till minst 3,5 år. Enligt de europeiska riktlinjerna från European Federation of Organisations for Medical Physics (EFOMP) framgår att utbildningen för en "medical physics expert" (MPE) ska motsvara nivå åtta på den europeiska utbildningsskalan (European qualification framework). Det motsvarar minst fyra års utbildning utöver en universitetsutbildning på masternivå. Region Dalarna anser att ST-utbildningen för sjukhusfysiker i Sverige ska motsvara de europeiska kraven som ett minimum.

Vidare vill Region Dalarna lyfta vikten av utformning av en nationell organisation runt specialiseringstjänstgöringen – särskilt med anledning av att de små regionerna idag endast har ett fåtal sjukhusfysiker anställda och det är inte ovanligt att man är ensam inom sin specialitet.

2.1 Förslag till lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)

Av remissen framgår att man föreslår ett tillägg i 10 kap 6 § enligt följande:

"I regionerna ska det finnas möjligheter till anställning för sjukhusfysikers specialiseringstjänstgöring i en omfattning som motsvarar det planerade behovet av sjukhusfysiker med specialistkompetens i klinisk verksamhet"

Region Dalarna anser att bestämmelsen är bra i sig. Däremot ställer den krav på en god nationell organisation för att bli hanterlig för mindre regioner. Risken är uppenbar att det planerade behovet överstiger förmågan att på plats handleda ST-fysiker i de fall man bara har en sjukhusfysiker inom en specialitet.

Det vore också en fördel om arbetet med ST-tjänsterna kunde samordnas mellan regionerna för att undvika kraven på en studierektor per region.

2.2 Förslag till förordning om ändring i patientsäkerhetsförordningen (2010:1369)

Av remissen framgår att man föreslår ett tillägg i 4 kap 3 § enligt följande

"För att en legitimerad sjukhusfysiker ska uppnå specialistkompetens ska han eller hon förvärva de kunskaper som föreskrivs för specialistkompetensen genom att genomgå specialiseringstjänstgöring under minst tre år och sex månader. (...)"

I enlighet med det inledande resonemanget vill Region Dalarna lyfta vikten av att tiden för specialisttjänstgöring bör uppgå till minst fyra år för att harmonisera med de europeiska riktlinjerna.

Av HSLF-FS 2016:36 framgår:

"...uppnå specialistkompetens i ytterligare en bas-, gren- eller tilläggspecialitet, får tidigare specialiseringstjänstgöring tillgodoräknas efter prövning förutsatt att samtliga kompetenskrav i målbeskrivningen för den ytterligare specialiteten är uppfyllda. Den specialiseringstjänstgöring som tillgodoräknas får inte minska tjänstgöringstiden i den senare specialiteten med mer än två och ett halvt år."

Region Dalarna föreslår att det för sjukhusfysiker ska vara möjligt att komplettera med ytterligare en specialitet enligt samma modell som för specialistläkare för att man inte ska behöva komplettera med en ytterligare fullständig utbildning.

2.4 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:284) med instruktion för Socialstyrelsen

Av remissen framgår följande:

"Inom myndigheten finns ett rådgivande organ som benämns Nationella rådet för specialiseringstjänstgöring. Det ska bistå Socialstyrelsen med att (...) 6. utarbeta kriterier för utbildande enheter för att säkerställa att verksamheten har den bredd och inriktning som behövs för att erbjuda specialiseringstjänstgöring av hög kvalitet. Rådet ska vidare bistå Socialstyrelsen i frågor om enskilda läkares och tandläkares kompetens i förhållande till fastställda målbeskrivningar."

Region Dalarna anser att punkt sex bör uppdateras så att även sjukhusfysiker omfattas av bestämmelsen.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Av remissen framgår följande:

”Författningsändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2026. I patientsäkerhetsförordningen ska en övergångsbestämmelse införas som innebär att Socialstyrelsen får meddela föreskrifter som avviker från förordningen om vilken yrkeserfarenhet, i förening med vidareutbildning eller utbildning på forskarnivå, som före utgången av år 2030 ska anses likvärdig med specialistkompetens för legitimerade sjukhusfysiker vid ansökan om bevis om specialistkompetens.”

Region Dalarna vill betona behovet av att beakta nuvarande vidareutbildningsprogram för specialistsjukhusfysiker, utarbetat av professionens fackliga och vetenskapliga organisationer vid utfärdande av specialistbevis under övergångsperioden.